

2024-12-05

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Dnr: KFKS-2024-01014

Remitteringsinstans Dnr: NTN-2024-00270

Yttrande över remiss – Förslag till naturvårdsplan

Inledningsvis anser kommunstyrelsen att naturvårdsplanen, som nu tas fram för första gången, är ett viktigt verktyg för att främja en hållbar utveckling inom biologisk mångfald, klimatpositivitet och ett hållbart friluftsliv i kommunen. Kommunstyrelsen ställer sig positiv till den övergripande inriktningen men anser att naturvårdsplanen kan utvecklas för att ytterligare stärka kopplingen mellan relevanta styrdokument, kommunens övergripande mål och förtydliga genomförandet av de föreslagna åtgärderna. Nedan framgår kommunstyrelsens specifika synpunkter.

Samordning med andra styrdokument och övergripande mål

För att säkerställa en effektiv och sammanhållen planering vill kommunstyrelsen understryka vikten av att naturvårdsplanen samordnas med andra relevanta styrdokument, såsom översiktsplanen, det nya grön- och blåstrukturprogrammet och klimat- och miljöprogrammet. En tydlig koppling mellan dessa dokument och Nacka kommuns övergripande mål för hållbar utveckling är avgörande för att uppnå en långsiktig, integrerad strategi för naturvård, klimatpositivitet och hållbar stadsutveckling. Eftersom dessa styrdokument ännu inte är antagna är det lämpligt att se över och synkronisera avgränsningar, innehåll och omfattning där så är möjligt innan naturvårdsplanen enligt plan går upp för antagande som första styrdokument av dessa.

Vidare saknas det i naturvårdsplanen koppling till kommunens övergripande mål och mål i översiktsplanen, vilket kommunstyrelsen anser bör arbetas in. I naturvårdsplanen presenteras de nationella miljö- och friluftsmålen som utgångspunkter i arbetet och här bör även exempelvis kommunens klimat- och miljömål integreras som en tydlig vägledning.

Förvaltningsåtgärder

Kommunstyrelsen efterlyser större tydlighet när det gäller prioritering och genomförande av förvaltningsåtgärder. Genom att koppla de strategiska kartorna för förvaltning till de åtgärder som föreslås i naturvårdsplanen kan kommunen få en bättre översikt och förståelse för var investeringar och åtgärder kommer att ge störst naturvårdsnytta. Den

strategiska förvaltningskartan på s. 20 är exempelvis svår att tolka och kan behöva utvecklas vad gäller teckenförklaring. Ringarna i kartan vad gäller fokusområden för förvaltningsåtgärder omfattar områden där kommunen har begränsad rådighet. Många viktiga värden i dessa områden är i första hand kopplade till privata fastigheter.

Det är svårt att ur naturvårdsplanen utläsa var olika förvaltningsåtgärder bör prioriteras för störst investerings- och naturvårdsnytta ur ett kommunalt perspektiv. Kopplingen mellan den strategiska kartan för förvaltning och de åtgärder som redovisas under ”Så gör vi i Nacka” kan exempelvis förtydligas för att ge ökad insikt i vad som bör prioriteras utifrån investeringsnytta på olika platser.

Det finns vidare ett behov av strategiska kartor för utveckling av förvaltning och friluftsliv för att tydligare visa på kopplingen mellan de funktionella sambanden. Det hade varit värdefullt med kartor kring zoner i friluftslivet för ökad förståelse kring dessa områden.

Tillgång till natur är inte kopplat till behov av förvaltningsstrategier. I områden med högt besöksstryck hade det exempelvis varit önskvärt att det framgick hur besöksstrycket påverkar det strategiska behovet av förvaltningsåtgärder och exempel på lämpliga åtgärder.

Klimat och miljö

Naturvårdsplanen är i huvudsak förenlig med både det klimat- och miljöprogram som nu är under framtagande samt Nackas långsiktiga ambitioner inom miljöområdet.

Kommunstyrelsen anser att naturvårdsplanen bör integrera även Nackas klimat- och miljömål för att skapa en tydligare vägledning. Det finns flera viktiga beröringspunkter mellan klimat- och miljöprogrammet och naturvårdsplanen och en ökad samverkan mellan dessa dokument skulle kunna stärka arbetet för att uppnå Nackas mål för biologisk mångfald och hållbar utveckling. En bättre samordning skulle bidra till en mer sammanhållen strategi för kommunens naturvård och miljöarbete.

Kommunstyrelsen ser positivt på de åtgärder som föreslås för att stärka den biologiska mångfalden men anser att naturvårdsplanen skulle kunna utvecklas för att tydligare lyfta fram hur kolinlagring kan stärkas i Nackas natur och mark. Kommunstyrelsen anser att det är önskvärt att planen identifierar specifika områden med hög kapacitet för kolinlagring som en del av kommunens framtida markanvändning och exploatering. Detta skulle inte bara bidra till att uppnå Nackas mål om en klimatpositiv kommun till år 2040 utan också ge en större uppmärksamhet åt naturens funktion som kolsänka i den kommunala klimatstrategin.

Naturbaserade lösningar, såsom fördröjning av vatten vid kraftiga skyfall och minskning av risken för översvämningar, spelar en avgörande roll för att anpassa kommunen till klimatförändringar. Kommunstyrelsen föreslår att dessa aspekter lyfts fram mer konkret i naturvårdsplanen för att understryka de viktiga klimatnyttorna som naturen kan bidra med i den långsiktiga stadsutvecklingen.

Biologisk mångfald

När det gäller biologisk mångfald vill kommunstyrelsen framhålla att naturvårdsplanen bör omfatta även marina och limniska miljöer längs Nackas kust samt beakta synergier mellan dessa miljöer och landmiljöer. Det finns en potential för naturvård på land att även bidra till biologisk mångfald i sjöar och marina miljöer. Naturvårdsinsatser längs stränder och kuster är viktiga för att stärka biologisk mångfald i dessa miljöer. Detta skulle bidra till att stärka den biologiska mångfalden både på land och i vattenmiljöer, vilket ger ett helhetsgrepp på naturvårdsarbetet i kommunen.

Kommunstyrelsen understryker också vikten av att planen tydligt beskriver hur kommunen ska arbeta för att förebygga och bekämpa etablering och spridning av invasiva främmande arter. Detta är avgörande för att skydda den biologiska mångfalden och för att undvika framtida kostnadsökningar som kan uppstå om inte åtgärder vidtas i ett tidigt skede. Även om det behövs bättre kunskap om vilka områden som hotas av invasiva arter i kommunen vore det önskvärt att naturvårdsplanen förtydligade hur invasiva arter generellt bör förebyggas och bekämpas ur ett förvaltningsperspektiv för att förhindra framtida kostnadsökningar och minska risken för förlust av biologisk mångfald.

Naturvårdsplanen lyfter regionala samband i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFSS) men det kan tydligare kopplas till nationella värdestrakter och regionalt viktiga spridningssamband av betydelse för prioritering av naturvårdsinsatser i kommunen.

Hållbart friluftsliv

Kommunstyrelsen ser att naturvårdsplanen kan vara ett bra verktyg när kommunen som markägare upprättar avtal med föreningar och andra verksamheter som verkar i Nacka kommun. Kommunstyrelsen anser dock att de föreslagna riktlinjerna för organiserat friluftsliv, särskilt i relation till evenemang med fler än 500 deltagare, kan vara för snävt formulerade.

Under avsnittet *Människan och Naturen*, sidan 78 sista punkten, anges att när föreningar och andra grupper vill arrangera olika typer av event såsom tävlingar på kommunens mark behöver Nackas riktlinjer för friluftsevenemang följas. Förslag till riktlinje i planen är bland annat att ”*Arrangemang med över 500 deltagare får endast arrangeras i Velamsund när det*

gäller kommunal mark.” Eftersom riktlinjen riktar sig mot en bred målgrupp, det vill säga föreningar och andra grupper, som vill arrangera ”olika typer” av event inom det vida begreppet ”friluftsliv” föreslår kommunstyrelsen att denna lydelse ses över. För att ge en större flexibilitet föreslår kommunstyrelsen att riktlinjerna om arrangemang på kommunal mark omformuleras så att de bättre beaktar faktorer som deltagarantal, terrängtyp och andra relevanta förutsättningar.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser kommunstyrelsen positivt på naturvårdsplanens övergripande inriktning och utformning. Kommunstyrelsen föreslår att ovan nämnda synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet med att utveckla planen så att planen på bästa sätt kan stödja Nacka kommuns långsiktiga mål för hållbar utveckling och klimatpositivitet. Genom att stärka samordningen mellan styrdokumentet och förtydliga åtgärdernas genomförande kan kommunen säkerställa en effektiv och sammanhållen naturvård.

XX
Ordförande
Kommunstyrelsen

XX
Stadsdirektör
Nacka kommun